

Manel Garcia Grau, Cultura, Avui, 5 de juliol de 2001

Ebris del bon vi literari

Vicent Usó (Vila-real, 1963) es va donar a conèixer el 1992 després de guanyar el Premi de narrativa Ciutat de Vila-real. Però fou, sobretot, a través de l'edició de la seua magnífica novel·la *La mirada de Nicodemus* (Editorial 3i4), Premi Ciutat d'Elx de 1995, quan el seu nom començà a sonar amb força dins dels cercles literaris valencians, amb, cal dir-ho, un elevat índex de vendes i de bones ressenyes aparegudes a mitjans diversos. Ara, després d'altres títols com *Maig era un mes sense pluja* (Pagés, 2000), ens arriba aquest excel·lent recull de deu contes que l'any 2000 va mereixer el ja prestigiós Premi Ulisses de Castelló. Efectivament, *La taverna del cau de la lluna* (Editorial Tàndem) és un llibre ebrí del vi perdut dels deus, un veritable goig i un excel·lent exercici d'intel·ligència, subtilesa, sensibilitat i bon ofici d'artesà de l'escriptura. I ho és perquè Vicent Usó, llicenciat en història i col·laborador del suplement "Cuadernos" del diari *Mediterráneo* de la capital de la Plana i de l'AVUI, estima un lector suspicax i llest i cus un seguit de narracions (ubicades totes en un poble muntanyenc que en un moment determinat enceta un procés d'industrialització que actuarà negativament sobre l'entorn paisatgístic) que es poden llegir tant de manera individual com interrelacionada, és a dir, cadascun dels contes estan narrats en primera persona (a través d'un seguit de confessions ben diferents segons el cas) per un dels personatges que, després, apareixen com a secundaris en altres narracions i desenvolupen una història completa, i, al mateix temps, s'hi troben un seguit de fils que van apareixent (des del primer conte titulat "Bona persona") i desenvolupant-se de manera fragmentària en relats diferents, fins arribar al darrer (titulat simptomàticament "L'imbècil") on es van tancant un a un tots els filams argumentals. I si això no és poc -els asseguro que és senzillament una pura delícia, dit sense cap engolament pretencios- l'obra té alhora trets de novel·la (l'atmosfera, les trames comunes...) com trets propi del conte (l'organització argumental, la brevetat, la ironia...).

Deu contes interrelacionats a través de confessions diverses

Un llibre bastit a través d'unes confessions fetes amb motius que difereixen en un cas i en un altre, a través d'un eix temporal que abasta una vintena d'anys. Hi ha qui li conta la seua vida a l'amant, qui es plany davant del retrat del marit difunt, qui pensa la seua trajectòria vital abans de cometre un crim passional o qui reflexiona sobre el canvi de sexe davant d'una infermera. Fins i tot hi ha un conte que és, en realitat, una entrevista a un cantautor famós. Per a fer tot això aquest escriptor vilarealenc ha sabut treballar esplèndidament les diferències del llenguatge, tant de lèxic com d'expressió i, en algun cas, de to, tot dotant els personatges i l'acció d'un bon deix de versemblança. I si aquesta varietat no fóra prou suggerent, ha estat en la tria de temes on Vicent Usó ha sabut pouar en les llegendes, les tradicions i els valors paisatgístics (a manera d'escenari natural on es desenvolupen els fets) temes ben humans i actuals com la mort i l'amor, la vacuïtat del poder i els seus encisos, els efectes nocius d'una industrialització exagerada, una natura sol·lícita, el sexe i la passió, l'enveja i l'avarícia...I també alguna situació pròxima, certament, a la novel·la negra. Tota una excel·lent trama confegida de manera polièdrica i, com he dit, amb subtilesa, intel·ligència i bon ofici.

Cal dir, a més, que amb aquesta obra (premiada per un jurat compost per escriptors de l'altura de Carme Miquel, Joan Josep Isern, Vicent Alonso, Sam Abrams o Enric

Forner) Usó es confirma com un dels millors narradors actuals a casa nostra i arriba a un punt altíssim en la seua trajectòria literària, en què s'hi entreveuen, refinades, les petges de Jesús Moncada, Miquel Àngel Riera, Franz Kafka, B. Hrabral o José Saramago, per exemple. Per tant, us convido que visiteu La taverna del cau de la lluna i prengueu tranquil·lament el licor de la bona literatura. I, si és possible, amaniu-lo amb pastes de la nostra terra: us asseguro que trobareu una bona mixtura contra els mals de l'esperit.